

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 12. august 2019 holdt Østre Landsret møde i retsbygningen, Bredgade 59, København.

Som dommere fungerede landsdommerne Jan Uffe Rasmussen, Morten Christensen og Inge Birgitte Møberg (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Der foretoges

1. afd. nr. S-2192-19:

Anklagemyndigheden

mod

KÆ

Født juli 1978

(advokat Kristina Marstrand, besk.)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Der fremlagdes udskrift af retsbogen fra Retten i Glostrup (GRL-5517/2019) med bilag, rettens fremsendelsesbrev af 29. juli 2019 samt kæreskrift af 26. juli 2019 fra advokat Kristina Marstrand.

KÆ har kæret Retten i Glostrups kendelse af 23. juli 2019, ifølge hvilken det blev bestemt, at Rigsadvokatens afgørelse af 19. juli 2019 om udlevering af KÆ godkendes som lovlig.

KÆ har nedlagt påstand om, at Rigsadvokatens afgørelse af 19. juli 2019 ophæves.

Til støtte herfor har KÆ navnlig anført, at der fortsat ikke foreligger oplysninger fra de litauiske myndigheder om hans konkrete forhold, idet de indhentede erklæringer alene indeholder en række generelle oplysninger om fængselsforholdene. KÆ har endvidere anført, at de litauiske myndigheder opregner de hensyn, der bestemmer, hvilket fængsel han forventes indsat i, og kun angiver, at det sandsynligvis bliver i et af to navngivne fængsler.

Efter votering afsagdes

k e n d e l s e :

Landsretten lægger som byretten de oplysninger om fængselsforholdene i Litauen til grund, som er afgivet af de litauiske myndigheder, herunder breve modtaget henholdsvis den 5. og 12. juli 2019 fra Fængselsdepartementet under Justitsministeriet i Litauen til Rigsadvokaten.

De litauiske myndigheder har oplyst generelt om fængselsforholdene i Litauen og kriterierne for visitering af varetægtsarrestanter og strafafsonere i fængslerne. Vedrørende den konkrete placering af KÆ har de litauiske myndigheder oplyst, at KÆ mest sandsynligt vil blive anbragt i Fængsel4 fængslet eller Fængsel5 fængslet under en varetægtsperiode, men at det ikke er muligt for myndighederne præcist at angive, hvilket fængsel han vil blive anbragt i.

Landsretten finder herefter ikke grundlag for at fastslå, at der er en reel risiko for, at

KÆ ved udlevering til Litauen under varetægtsfængsling og eventuel efterfølgende afsoning af fængselsstraf vil blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Sagens øvrige oplysninger, herunder KÆ's forklaring om forholdene fra tidligere afsoninger, kan ikke føre til en anden vurdering.

Da udleveringslovens § 10 h, stk. 2, ikke er til hinder for udlevering, og da det er ubestridt, at de øvrige betingelser i udleveringsloven er opfyldt, stadfæster landsretten byrettens kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse stadfæstes.

Sagen sluttet.

Retten hævet.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 12-08-2019

Marianne Kjølbye
Sektionsleder

Udskrift af retsbogen

Den 23. juli 2019 kl. 13.00 blev retten sat af dommer Katrine B. B. Eriksen.

Retsmødet var offentligt.

Rettens nr. GRL-5517/2019

Politiets nr. 0700-99982-00002-19

Anklagemyndigheden
mod

KÆ

Født juli 1978

Der blev fremlagt anklagemyndighedens skrivelse af 22. juli 2019 vedlagt Rigsadvokatens afgørelse af 19. juli 2019 om godkendelse af, at der sker udlevering, og den korrespondance med de litauiske myndigheder, der har været ført efter Østre Landsrets hjemvisning.

For anklagemyndigheden mødte anklagerfuldmægtig Søren Yde Halse.

Den beskikkede forsvarer, advokat Kristina Marstrand, var mødt.

Som tolk i litauisk medvirkede X1.

KÆ blev fremstillet.

Han fik lejlighed til en samtale i enrum med forsvareren.

Advokat Marstrand meddelte, at KÆ anmoder om rettens prøvelse af Rigsadvokatens godkendelse af udlevering.

Anklageren redegjorde for sagen under dokumentation i fornødent omfang af Rigsadvokatens afgørelse og de bilag, der siden sidste retsmøde er modtaget fra de litauiske myndigheder.

Dette spørgsmål blev procederet.

Forsvareren meddelte, at hvis retten måtte beslutte at godkende Rigsadvokatens afgørelse om udlevering, var der ingen protest mod anklagemyndighedens anmodning om fortsat fængsling til 6. august 2019.

KÆ havde lejlighed til at udtale sig og bemærkede, at det vil være farligt for ham at opholde sig i et hvilket som helst fængsel i Litauen.

Retten afsagde

Kendelse:

KÆ har alene påberåbt sig udleveringslovens § 10 h, stk. 2, og bestrider ikke, at betingelserne i øvrigt for udlevering efter anmodningen fra Litauen er opfyldt.

Østre Landsret hjemviste ved kendelse af 7. juni 2019 spørgsmålet om godkendelse af udlevering med henblik på indhentelse af oplysninger om de forhold, hvorunder det blev påregnet at frihedsberøve KÆ, herunder i hvilket fængsel han forventedes placeret.

Afgørelsen henviste særligt til en rapport af 1. februar 2018 fra Europarådets Komité til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf (CTP), der var baseret på CTP's tilsynsbesøg i fængsler i Litauen i september 2016., og hvor de da påpegede uacceptable forhold ikke sås adresseret i et brev af 17. juli 2017 fra de litauiske myndigheder til Rigsadvokaten i forbindelse med tidligere udleveringssager.

Der er nu fra de litauiske myndigheder som svar på en henvendelse fra Rigsadvokaten i anledning af hjemvisningen modtaget en længere detaljeret redegørelse for en række tiltag, som er foretaget for at afhjælpe de forhold, der blev påtalt i CTP's rapport af 1. februar 2018, og de litauiske myndigheder har afgivet forsikring om, at alle litauiske fængsler opfylder internationale standarder, og at KÆ vil være garanteret overholdelse af EMK.

Vedrørende spørgsmålet om konkret placering forklarede de litauiske myndigheder, at dette ikke nærmere kunne oplyses, idet varetægtsfængsling sker i arrest/fængsel inden for retskredsen for den domstol, der har besluttet fængslingen, efter nærmere beslutning fra fængselsmyndighederne. Valg af afsoningssted foretages efter dommen ud fra vurdering af forbrydelsens karakter og den dømtes personlige forhold.

På gentagen forespørgsel fra Rigsadvokaten vedrørende konkret placering oplyste de litauiske myndigheder, at KÆ under en varetægtsperiode "most likely" ville blive anbragt i Fængsel⁴ fængslet eller Fængsel⁵ fængslet, men henholdt sig påny til det, der tidligere var oplyst om visiteringen af henholdsvis varetægtsarrestanter og strafafsonere, og meddelte, at man "thereby....is not able to specify" hvilket fængsel KÆ vil blive indsat i henholdsvis som varetægtsarrestant og eventuelt siden som strafafsoner.

Retten bemærker, at rapporten fra CTP rapporten er halvandet år gammel og yderligere baseret på oplysninger helt tilbage fra efteråret 2016.

Den udtalelse, der nu er modtaget fra de litauiske myndigheder, redegør di-

rekte for tiltag i forhold til de kritiserede forhold, og derudover for de generelle forhold såsom cellestørrelser, forplejning, lægelig behandling med mere.

Der er endvidere nærmere forklaret, hvorfor det ikke nu præcist kan oplyses, i hvilket fængsel KÆ vil blive placeret, idet der er redegjort for de regler og kriterier, der gælder herfor, og som synes velbegrundede og forsvarelige og i øvrigt svarer til, hvad der er gældende i Danmark.

Retten finder ud fra de nu foreliggende oplysninger ikke, at der er alvorlige grunde til at antage, at fængselsforholdene i Litauen generelt er af en karakter, der indebærer en reel risiko for, at KÆ efter udlevering til Litauen vil blive underkastet forhold som omhandlet i udleveringslovens § 10 h, stk. 2.

Hverken KÆ's 15 år gamle erfaringer med de litauiske fængselsforhold eller hans udtalelser om frygt for at blive udsat for repressalier kan føre til et andet resultat.

Idet yderligere bemærkes, at KÆ har erklæret, at det ikke bestrides, at betingelserne i øvrigt for udlevering er opfyldt, finder retten, at Rigsadvokatens afgørelse er lovlig.

Derfor bestemmes:

Rigsadvokatens afgørelse af 19. juli 2019 om, at KÆ i henhold til anmodning af 27. marts 2019 kan udleveres til strafforfølgning i Litauen, godkendes som lovlig.

Retten bemærkede, at som anført i rettens kendelse af 6. maj 2019 er betingelserne for varetægtsfængsling efter udleveringslovens § 18 e, stk. 2, jf. ^{Stk. 3} retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, opfyldt, og forlængede fristen for den fortsatte tilbageholdelse F KÆ til udløb den 6. august 2019.

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 14.38.

Katrine B. B. Eriksen
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Glostrup, den 24. juli 2019

Linda E. Larsen
kontorfuldmægtig

Københavns Vestegns Politi
Birkelundsvej 2
2620 Albertslund

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 19. juli 2019

JOURNAL NR.
RA-

SAGSBEHANDLER: TGS/

HASTER – Udlevering af KÆ til Litauen, Deres j.nr.

1. Ved europæisk arrestordre af 27. marts 2019 har de litauiske myndigheder anmodet om, at den litauiske statsborger KÆ, født den juli 1978, udleveres til strafforfølgning i Litauen for at have indsmuglet cannabis til Litauen som en del af en organiseret gruppe.

Udleveringsanmodningen er omfattet af reglerne i udleveringslovens kapitel 2 a og 3 a om udlevering af lovovertrædere til medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 25. august 2005 om udlevering af lovovertrædere, som senest ændret ved lov nr. 377 af 27. april 2016.

Ved brev af 10. april 2019 har Københavns Vestegns Politi i medfør af udleveringslovens § 18 b, stk. 5, forelagt spørgsmålet om udlevering af KÆ for Rigsadvokaten til afgørelse.

Den 16. april 2019 traf Rigsadvokaten afgørelse om, at KÆ skulle udleveres til strafforfølgning i Litauen.

Den 9. maj 2019 afsagde Retten i Glostrup kendelse om, at betingelserne for udlevering af KÆ er opfyldt. Kendelsen blev samme dag kæret af KÆ's forsvarer.

Den 7. juni 2019 afsagde Østre Landsret kendelse om, at Rigsadvokatens afgørelse af 16. april 2019 ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling med henblik på indhentelse af fængselsoplysninger.

Nærværende afgørelse erstatter således den tidligere afgørelse af 16. april 2019.

2. Det fremgår af sagen, at Distriktsretten i Sted1 , Litauen, den 3. oktober 2018 afsagde fængslingskendelse vedrørende KÆ på baggrund af ovennævnte sigtelse.

Det fremgår endvidere af sagen, at KÆ blev anholdt i Danmark den 18. marts 2019 i anledning af en dansk straffesag vedrørende blandt andet tyveri, og at Retten i Glostrup den 19. marts 2019 afsagde kendelse om varetægtsfængsling af KÆ i anledning af den danske straffesag. KÆ er således ikke varetægtsfængslet på baggrund af udleveringssagen.

KÆ blev den 2. april 2019 idømt 50 dages fængsel og udvisning af Danmark.

KÆ har ikke ønsket at meddele samtykke til udlevering til Litauen. KÆ har oplyst, at han bliver nedværdigende og umenneskeligt behandlet af myndighederne i Litauen.

3. Idet betingelserne for udlevering findes opfyldt, bestemmer Rigsadvokaten hermed i medfør af udleveringslovens § 18 b, stk. 5, at KÆ skal udleveres til de litauiske myndigheder til strafforfølgning for det i udleveringsanmodningen anførte forhold.

3.1. Rigsadvokaten bemærker, at betingelserne i udleveringslovens § 10 a er opfyldt, herunder at det forhold, som KÆ er sigtet for, er omfattet af udleveringslovens § 10 a, stk. 1, nr. 5, og efter litauisk ret kan straffes med fængsel i 15 år. Rigsadvokaten har endvidere lagt vægt på, at der efter det oplyste ikke foreligger forhold, som, jf. udleveringslovens §§ 10 c-10 i, kan begrunde afslag på anmodningen om udlevering.

3.2.1. Særligt for så vidt angår udleveringslovens § 10 h, stk. 2, kan der henvises til Østre Landsrets kendelse af 7. juni 2019, hvor der bl.a. anføres følgende:

”Europarådets Komité til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf (CTP) har i rapport af 1. februar 2018 om sit besøg i Litauen anført, at delegationen har modtaget en række beskyldninger om bevidst fysisk mishandling af de indsatte og overdrevet brug af magtanvendelse fra fængselspersonalets side i Fængsel1 fængslet og Fængsel2 fængslet. I disse to

fængsler hørte delegationen også - ligesom ved tidligere besøg - beskyldninger om fysisk mishandling af indsatte, der skulle være foretaget af specialenheder fra enten fængslets eller myndighedernes side i forbindelse med celleundersøgelser.

Det fremgår endvidere af rapporten, at CTP fandt det omfattende omfang af vold mellem fangerne i Fængsel1 fængslet og Fængsel2 fængslet for slående, og at omfanget endda lod til at være forøget siden CTP's seneste besøg. Om forholdene i Fængsel1 fængslet har delegationen anført, at delegationen under sit besøg modtog oplysninger om, at enkelte indsatte blev seksuelt udnyttet, og at fængselspersonalet angiveligt var bekendt med forholdene uden at gribe ind. Det er anført, at såfremt dette er korrekt, er det ekstremt alarmerende. CTP har endvidere bemærket, at vold mellem fanger - dog i mindre omfang end i Fængsel1 fængslet og Fængsel2 fængslet - også var et kendt fænomen i Fængsel3 fængslet.

De nævnte forhold, der er registreret på baggrund af CTP's besøg i fængsler i Litauen i perioden fra den 5.-15. september 2016, ses ikke at være adresseret i det brev af 17. juli 2017 fra Justitsministeriet i Litauen til Rigsadvokaten, som er omtalt i Vestre Landsrets kendelse af 28. september 2017 og i sagen U.2018.1321V.

Landsretten finder, at de oplysninger, der nu foreligger, vidner om, at der ved forholdene under frihedsberøvelse i Litauen foreligger reelle mangler, der berører fængslerne Fængsel1 og Fængsel2 og muligvis også Fængsel3 fængslet. Det følger af EU-Domstolens dom af 5. april 2016 i sag C-404/15 (Aranyosi-sagen), at den fuldbydende judicielle myndighed derfor skal foretage en konkret og præcis prøvelse af, om der er alvorlige grunde til at antage, at KÆ på grund af forholdene under sin frihedsberøvelse i Litauen løber en reel risiko for at blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i EU Chartrets artikel 4 i tilfælde af overgivelse til Litauen.

Der foreligger ikke oplysninger fra de litauiske myndigheder om de forhold, hvorunder det påregnes, at frihedsberøve KÆ, herunder i hvilket fængsel KÆ skal fængsles. Landsretten ophæver derfor Rigsadvokatens afgørelse af 16. april 2019 om udlevering og hjemviser sagen til Rigsadvokatens fornyede behandling med henblik på indhentelse af nævnte oplysninger.”

Rigsadvokaten anmodede på den baggrund den 20. juni 2019 de litauiske myndigheder om information vedrørende fængslerne i Litauen med henvisning til CPT rapporten, oplysninger om i hvilke fængsler KÆ vil blive placeret under varetægtsfængslingen og under en eventuel afsoning af en dom, samt en specifik garanti for, at KÆ ikke vil afsone under fængselsforhold, der strider imod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Ved brev modtaget den 5. juli 2019 har Fængselsdepartementet under Litauens Justitsministerium besvaret Rigsadvokatens anmodning. I brevet anføres bl.a. følgende:

”Please be informed that in order to reduce the influence of informal prison hierarchy and strengthening of prisoners` security and supervision, the Minister of Justice of the Republic of Lithuania has approved Action Plan, which prescribes extra measures for isolation of persons making negative influence on other prisoners and deterring them from breaking prison rules. In order to prevent breaches of prison rules in more effective way and increase the security of the

inmates and prison staff, in 2018 all inmates, making a negative influence on other inmates (leaders of informal prison hierarchy and their aiders) were re-settled to other places of deprivation of liberty and kept there in cell type premises (in total, 200 persons approx..).

In addition, due to optimization of administrative structure of the Prison Department and places of deprivation of liberty, extra shifts of prison wards who enhanced prisoners security and supervision, were established. At the moment, all measures which were planned in order to increase the security of the places of deprivation of liberty and their staff, are implemented and the risks, identified by the CTP, successfully minimized.”

Litauens Justitsministerium har endvidere oplyst, at det ikke er muligt at oplyse, hvor KÆ vil blive placeret under en varetægtsfængslet eller en eventuel afsoning af en dom, da dette vurderes af myndighederne ud fra den enkeltes adfærd, tidligere straffe, helbred og kriminalitetens art etc.

Det fremgår endvidere af svaret, at alle indsatte får en seng og andet inventar, at alle celler har varme/ventilator, har adgang til både naturligt lys og elektrisk belysning, adgang til rindende vand alle døgnets timer og at alle indsatte får tæt på eller over 4 kvm pr. indsat. Alle celler har separat toilet, og der er bade i separate afdelinger, som de indsatte løbende har adgang til.

Alle indsatte har adgang til udendørs gårdbesøg mellem 1 og 4 timer, ligesom indsatte har mulighed for at besøge træningsfaciliteter, bibliotek, skole osv.

Alle indsatte får mad, der opfylder deres fysiske behov, og de har mulighed for at tilkøbe mad, snacks, genstande til personlig hygiejne osv., ligesom at alle indsatte har adgang til gratis lægehjælp og medicin.

Afslutningsvis anfører Litauens Justitsministerium følgende:

”In accordance with the above-mentioned, the Prison Department under the Ministry of Justice of the Republic of Lithuania would like to assure you that the conditons of all Lithuanian prisons meet at least minimal international standards and KÆ, if extradicted to Lithuania, will be guaranteed the protections of the European Convention on Human Rights.”

Herefter har Rigsadvokaten ved brev af 12. juli 2019 anmodet Justitsministeriet i Litauen om at genoverveje, om det er muligt at fremkomme med informationen om, hvilket fængsel KÆ vil blive indsat i.

Ved brev modtaget den 19. juli 2019 har Fængselsdepartementet under Litauens Justitsministerium besvaret Rigsadvokatens anmodning. Det fremgår af svaret, at man

ikke med sikkerhed kan oplyse, hvor KÆ vil blive varetægtsfængslet og afsone en eventuel dom, men at det sandsynligvis vil være i Fængsel⁴ eller Fængsel⁵ fængslet.

3.2.2. EU-Domstolen har i dom af 5. april 2016 (C-404/15 Aranyosi-sagen) fastslået, at den fuldbyrdende judicielle myndighed skal foretage en konkret og præcis prøvelse af, om der er alvorlige grunde til at antage, at den pågældende løber en reel risiko for at blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i EU Chartrets artikel 4.

Rigsadvokaten finder på baggrund af Litauens Justitsministeriums oplysninger om tiltag i anledning af CPT-rapporten, oplysningerne om hvilke forhold KÆ vil være undergivet som frihedsberøvet, oplysningerne om hvor han sandsynligvis vil afsone samt den garanti for, at KÆ ikke vil blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling, som de litauiske myndigheder har givet, at der ikke er grundlag for at fastslå, at der er en reel risiko for, at KÆ vil blive udsat for forhold, der vil stride imod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 eller EU chartrets artikel 4.

Rigsadvokaten finder således ikke, at udleveringslovens § 10 h, stk. 2, er til hinder for, at KÆ udleveres til Litauen.

Udleveringen sker på de vilkår, der er angivet i udleveringslovens § 10 j, jf. § 10.

4. KÆ og dennes forsvarer bedes hurtigst muligt gjort bekendt med Rigsadvokatens beslutning om udlevering. De bedes samtidig gjort bekendt med adgangen til domstolsprøvelse af Rigsadvokatens beslutning og med den **frist på 3 dage**, der gælder for fremsættelse af begæring herom, jf. udleveringslovens § 18 b, stk. 5, 2. pkt., jf. § 16.

Rigsadvokaten skal anmode om, hurtigst muligt, at modtage underretning om, hvorvidt Rigsadvokatens afgørelse begæres indbragt for retten. Begæres sagen indbragt for retten, skal Rigsadvokaten anmode om at modtage underretning, så snart endelig retskendelse foreligger. Opmærksomheden henledes på, at kærefristen i henhold til udleveringslovens § 16, stk. 3, er 3 dage. Kopi af kendelsen kan i givet fald eftersendes.

Udlevering kan, når betingelserne i udleveringslovens § 18 e, stk. 1, er opfyldt, iværksættes ved Københavns Vestegns Politis foranstaltning.

Effektivering af udleveringen kan udsættes med henblik på afslutning af den danske straffesag mod KÆ. Endvidere kan effektivering af udleveringen afvente eventuel straffuldbyrdelse i Danmark, såfremt dette skønnes hensigtsmæssigt. Opmærksomheden henledes på, at udlevering ifølge udleveringslovens § 18 e, stk. 2, skal gennemføres snarest og så vidt muligt inden 10 dage efter de i stk. 1 nævnte tidspunkter.

Rigsadvokaten skal anmode om at modtage underretning, når udleveringen er gennemført.

Med venlig hilsen

Eva Rønne
vicestatsadvokat